

Protokoll från möte med Säveåns vattenråd via Teams den 10 september 2021

Närvarande ledamöter:

Robert Blomberg (C)	Lerums kommun, Ordf.
Karl-Eric Nilsson (C)	Borås stad
Kristian Olsson (KD)	Vårgårda kommun
Fredrik Bergman	Vårgårda kommun
Gunilla Rådman	Lerums kommun
Gunilla Clancy (C)	Göteborgs stad
Josefine Evertsson	Göteborgs stad (Miljöförvaltningen)
Stefan Bydén	Naturskyddsföreningen Alingsås
Angelica Lindström	SKF Sverige AB
Stefan Börjesjö	Lerum Energi AB
Bertil Svensson	Södra skogsägarna

Närvarande ersättare:

Stefan Medin (M)	Borås stad
Olle Adolfsson (S)	Lerums kommun

Övriga deltagare:

Emelie Möllersten, Länsstyrelsen Västra Götaland
Emma Stenlund, Göteborgs Stad Praktikant
Anton Hall, Göteborgsregionen (GR), Åtgärdssamordnare
Monica Dahlberg, Göteborgsregionen (GR), Sekreterare

.....

Dagordning

1. Föregående mötesprotokoll

Robert gick kort igenom protokollet från föregående möte

Vattenrådet beslutade

---

att godkänna föregående mötesprotokoll

---

2. Godkännande av dagordningen

Förslag till dagordning var utsänd inför mötet.

SÄVEÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradivast.se/saveans-vattenrad

Punkt om Åtgärdsplan för god vattenstatus på remiss finns inte med i dagordningen. Sista dagen att lämna synpunkter är den 30 september, men tiden kan förlängas om det skulle behövas. Punkten tas upp på nästkommande möte den 26 november.

Vattenrådet beslutade

---

att godkänna dagordningen, med ändringen att ta upp punkt 5 "Bordet runt" efter punkt 8.

---

3. Val av justerare

Vattenrådet beslutade

---

att utse Olle Adolfsson till att jämte ordf. Robert Blomberg justera protokollet.

---

4. Meddelanden

- Stefan Börjesjö har bytt representation från Alingsås Energi till Lerums Energi. Det är bekräftat med Alingsås Energi och Lerums Energi att de önskar att han kvarstår som vattenkraftens ordinarie representant i Vattenrådet. Vattenrådet är positiva till att Stefan fortsätter i sin post.
- ~~Påminnelse om Vattenrådets dag 23 september. Anmälan sker via [vattenmyndigheterna](#) innan 14 september.~~ Vattenrådets dag flyttat till december för fysisk träff. Organisatörerna skickar digital information framöver.

5. Bordet runt - Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Göta älvs ARO (Stående punkt)

Vårgårda Kommun:

- Innan sommaren fick Vårgårda LONA-medel till en vandringsstig längs Säveån och Kyllingsån. Spaden är ännu i marken, men promenadsträckan har testats. Allmänheten är positiva till den ca 1km långa sträckan. Framöver kommer även informationstavlor sättas upp.
- Vårgårda har haft problem med V/A-systemet och vattningsförbud. En ny V/A-plan är på väg att upprättas.
- Flera projekt pågår kopplat till Säveån. Ett studiebesök i Vårgårda skulle framöver vara lämpligt.

Alingsås Kommun:

- Alingsås kommunekolog har slutat. Med ny kommunekolog kommer förhoppningsvis ny representant.

Borås Stad:

- Inget att rapportera som berör Säveån. Kommunen arbetar med översvämningskartering och översvämningsrisker kopplat till skyfall.

Lerums Kommun:

- Kommunen har fått LOVA-bidrag för att anlägga våtmarker vid Lerån, mellan Lerum och Gråbo. Projektet ska vara färdigt i november och växter tillkommer senare.
- Arbetar med strandskyddstillsyn längs Sävelången.
- Skräpbåtar städas upp i Aspen. Främst båtar av plast.

SÄVEÅNS VATTENRÅD

- Planarbeten görs på en gammal kemptvätt intill Sävån. Marken har sanerats och fler åtgärder är på gång.
- En ny översiktsplan arbetas fram. Dokumentet är ute på samråd fram till och med 12 september.
- I Gråbodelen av kommunen är dricksvattentillgången begränsad, så inga nya detaljplaner kan startas. Projekt kommer påbörjas för att lösa V/A-frågorna.
- Ett pilotprojekt pågår för att ta upp råvatten från Mjörn för infiltration i den fd. grustäkten i Gråbo. Det finns obekräftad information om att Göteborgs deltagarintresse har minskat, vilket innebär att det kan bli kostsamt för Lerum att ta upp dricksvatten. Vattenrådets representanter från Göteborgs Stad känner inte till informationen, men Josefine Evertsson kan kolla upp informationens validitet till nästa möte.

Göteborgs Stad:

- Sportfiskarna och Park och natur genomför röjningsarbete i Kvibäcken, som rinner ut i Sävån. Sportfiskarna har fångat en del Öring i ån.
- En ny arbetsmetodik för stadsbyggnad tas fram för att kunna kolla på vattenfrågor ur ett större perspektiv än planområdet. Den nya metodiken kollar på avrinningsområdet i stället. Metodiken används nu på pilotområden, däribland centralen-Gullbergsån.
- Åtgärdsplan för god vattenstatus ute på remiss, där bland annat funktionella kustzoner ska återställas. Hydromorfologi har uppmärksammat som ett särskilt komplicerat område. Länsstyrelsen är inbjudna till möte för att diskutera frågan.

Länsstyrelsen Västra Götaland:

- Det finns fortfarande 3 miljoner SEK LOVA-medel kvar för året.
- Åtgärdsprogrammet har begärts överprövas av några kommuner, vilket i så fall överprövas av vattenmyndigheten. Svar väntas från regeringen.

Södra skogsägarna:

- Systemet för blå målklassning är nu praktik. Alla skogsmarker som har en bäck eller större vattendrag får föreskrifter och restriktioner för markanvändning. Generellt gäller förstärkt hänsyn med skyddszon till vattnet. Överträdelse innebär indragen certifiering, vilket är en väsentligt skarpare reglering.

SKF:

- Inget att rapportera.

6. Vattendragsvandring vid Gräfnäs och Ålanda ström den 29 september kl. 17-19

Niklas Wengström och Stefan Bydén kommer leda vattendragsvandringen, där Stefan leder vid Gräfnäs och Niklas vid Ålanda ström. Instruktioner om mötesplats och vidare information skickas ut till vattenrådet när de tagits fram.

Vandringen sker samma dag som COVID-19-restriktionerna försvinner, vilket innebär att allmänheten kan bjudas in till evenemanget, som dessutom hålls utomhus. Vattenrådets representanter uppmanas att sprida inbjudan.

Ingen anmälan krävs.

7. Studiebesök vid Hedefors och Hillefors i oktober/november, guidad vandring tillsammans med Stefan Larsson.

Bertil Svensson redogör för vad han och Stefan Larsson kommit fram till i planeringen för studiebesöket.

Uppsamling sker vid Stenkullens tågstation v. 45. Datum och tid är ännu inte bestämt, Bertil och Stefan är tillgängliga hela veckan. Bertil tar kontakt med Stefan om lämpliga tider, och Monica Dahlberg lägger därefter upp en Doodle för att hitta vilken tid och datum som passar bäst.

Fisk hoppar både dagtid och kvällstid, så omkring klockan 15–17 föreslås som en lämplig tid, innan det blir för mörkt för att kunna se.

8. Synpunkter på Lerums Översiktsplan (sista dag att lämna synpunkter är den 12 september)

Diskussion förs om Lerums översiktsplan. Robert Blomberg, Olle Adolfsson och Gunilla Rådberg ställer sig utanför ärendet och diskussionen.

I och med en förtätning av kommunens samhällen riskerar fler ytor att bli hårdgjorda och därmed minskar möjligheten för infiltrering och rening av dagvatten. Säveåns vattenråd vill påpeka vikten av att inte hårdgöra ytor i nära anslutning till vatten. Det är viktigt att en grön zon runt Säveån tryggas för att skydda växt- och djurlivet vid strandzonen men också som ett skydd mot översvämningar, ras och skred.

Vattenrådet ställer sig inte bakom förslagen tvärförbindelsen mellan Landvetter och E20 genom Härskogen och vidare över till väg 190 då den skulle påverka riksintressen för naturvård och friluftsliv negativt.

Vattenrådet ställer sig bakom utredningsområdet för Västra stambanan och kommunens avsikt att låta järnvägen i så stor utsträckning som möjligt gå i tunnel.

Synpunkterna sammanställs och skickas in till Lerums Kommun under dagen. Synpunkter kan skickas till Anton Hall via mail innan dagens slut. *Inga övriga synpunkter inkom via mail.*

9. Bottenfauna 2022

Göta älvs vattenvårdsförbund bjuder in dess medlemmar och vattenråd att om så önskas komplettera bottenfaunaundersökningen under 2022 med fler provpunkter till självkostnadspris. I dagsläget finns ingen provpunkt i Säveån. Önskemål om provpunkter kan skickas till Monica Dahlberg till och med 15 september.

En diskussion om innebörden av provpunkter i Säveån förs.

Är det möjligt att få fram förekomst av skyddsvärda arter i proverna?

Undersökningen kollar specifikt på artsammansättningen i stort. I den mening kan det förekomma skyddsvärda arter, men det under förutsättningen att de är en del av den större sammansättningen.

Gör kommuner egna undersökningar?

Göteborg har gjort undersökningar i Säveån på egen hand med egna upphandlingar. Resultaten skickas till datavärd och vattenråden.

Var hade det varit bäst att ta prover?

Det bästa hade varit ett antal utspridda punkter, som kan följas under några år. Det finns

budget att göra provpunkter på egen hand inom vattenrådet. Det kostar cirka 12 000 SEK per provpunkt.

Är denna provtagning en viktig komponent för att få en fullständig slutprodukt?

Ur ett långtidsperspektiv kan det vara ett bra instrument för att med jämna mellanrum kunna göra djupare analyser. Göteborgs Stad har erfarenhet av att följa provpunkter utanför Gamlestan. Nya provtagningar kan samordnas med Göteborgs data, eftersom de är knappt 1 år gamla.

Provtagningar kan göras till en åtgärds punkt för åtgärdssamordnaren internt i vattenrådet. Vattenrådet efterfrågar mer information för att kunna fatta ett beslut om provtagning i detta skede.

Vattenrådet beslutade

---

att i nuläget inte begära bottenfaunaprovtagningar i Säveån genom Göta älvs vattenvårdsförbund.

---

10. Aktiviteter/projekt för vattenrådet 2020/2021

- En referensgrupp ska sammansättas för att ge åtgärdssamordnaren stöd i upphandling av konsulttjänst och det fortsatta arbetet med framtaget underlag.

Niklas Wengström, Stefan Bydén, Fredrik Bergman och Bertil Svensson deltar i uppdraget som referensgrupp. Fredrik Bergman tillges mandat att koppla in övriga kommuner i frågor då det anses nödvändigt.

Det anmärks kunna uppstå jävssituation, då deltagare i referensgruppen kan ha intresse av att lägga anbud på projekt. Vattenrådet har inga invändningar mot referensgruppens konstellation under förutsättning att detta hanteras på ett korrekt sätt.

- Røjning av vandringshinder och fysiska åtgärder mot övergödning genom anläggning av våtmarker kan vara ett första steg i åtgärdsarbetet. Åtgärdssamordnaren kan kolla närmare på tvättsvampfunktioner i landskapet.
- Bertil Svensson erbjuder sig göra korta informationsutskick till vattenrådet då något speciellt dyker upp i Säveån. Syftet är att kunna göra "akututryckningar" utan större förberedelse, när exempelvis vitfisk leker. Vattenrådet ser positivt till detta initiativ.
- Anton Hall kan framöver åka till vattenrådets verksamheter och göra platsbesök för att presentera sig och inhämta lokal kunskap. Vattenrådet ser positivt till detta initiativ.

11. Hemsidan www.vattenradivast.se/saveans-vattenrad (Stående punkt)

- **Finns synpunkter/förslag till ändringar/kompletteringar?**

Lägg ut reklam för studiebesöket Hillefors och Hedefors, samt vattendragsvandringen Gräfsnäs och Ålanda ström.

12. Övriga frågor

SÄVEÅNS VATTENRÅD

- Robert Blomberg ska presentera Säveåns finansieringsmodell på Vattenrådets dag 23 september.
- En uppmaning till politiker i vattenrådet är att vattenfrågor måste upp i kommunstyrelsen för att det ska hända något i frågorna, och det är särskilt viktigt att de frågor vi lyfter här måste nå kommunstyrelsen.

Det är också viktigt att presentationen av Anton Hall och vad åtgärdssamordnartjänsten innebär för vattenrådet, och vattenfrågor i stort, når politiken. Antons besök i Vårgårda kan gå genom kommunstyrelsen också.

13. Nästa möte

Nästa möte med vattenrådet hålls den 26 november kl. 09:00–12:00.

Antecknat av: Anton Hall